

som etableredes den Gang, da at søge Forhandling med dette statskommunale Fællesudvalg.

Jeg kan naturligvis ikke tale paa de paagældende Kommuners Vegne, det være langt fra. Men jeg vilde dog gaa ud fra, at man ikke paa Forhaand vilde stille sig modvillig overfor en Forhandling, og jeg tror, det vilde være klogt og rigtigt, om Regeringen fra første Færd stillede sig paa det Standpunkt, at kun saadanne Ændringer, som man i Enighed kunde samles om, skulde gennemføres. Det vilde skabe betydlig mere Fred for hele den bestaaende Skoleordning og hele den Verden, som knytter sig dertil, og som griber ind i de tusind Hjem. Jeg vil meget henstille, at Regeringen gaar denne Vej, og jeg tror, at man ved en mindelig Forhandling vil kunne undersøge Mulighederne paa en langt bedre Maade, end Regeringen ensidigt gør det i Øjeblikket. Og jeg vilde ikke stille mig tvivlende overfor den Tanke, at der virkelig ad den Vej kunde opnaas Resultater, som ogsaa kunde give sig Udtryk paa Budgettet.

Endelig, og som sidste Sag, jeg vil behandle her — ogsaa henvendt til den højtærede Undervisningsminister —, vil jeg gerne i nogle faa Bemærkninger omtale Nationalmuseumssagen. Denne Sag har jo i alt væsentligt ligget paa det afventende Stadiet i Sommer. Det er ikke for meget sagt, at det vakte almindelig Skuffelse i alle interesserede Kredse, da det ikke i sidste Samling lykkedes at komme til noget endeligt Resultat med Hensyn til dette meget betydningsfulde kulturelle og nationale Spørgsmaal; og jeg maa tilstaa, at jeg ikke synes, den højtærede Undervisningsminister bidrager til at opmuntre Troen paa, at der skulde komme noget ud af de kommende Forhandlinger. En Udtalelse af den højtærede Undervisningsminister til det jyske Blad „Aarhus Stiftstidende“ i Sommer gav saaledes Udtryk for Ministerens egen Tvivl om, at det kunde blive til noget. Der var jo lige saa mange Meninger om denne Sag, som der var Mænd, og i det hele taget saa den højtærede Minister meget mistrøstigt paa Situationen.

Jeg anser det for beklageligt, at Ministeren ikke alene har kunnet fremsætte saadanne Udtalelser, men ogsaa har kunnet mene det sagte. Jeg vil gerne paa-pege, at den højtærede Undervisningsminister maaske ikke selv er helt uden Skyld i, at det ikke blev til noget i forrige Samling. For det første blev Projektet frem-

sat paa et temmelig sent Tidspunkt, og det var af saa kompliceret Natur, at der nødvendigvis maatte rejse sig en stor Diskussion derom; det kunde ikke være anderledes. Jeg tror for Eksempel, at selv om man naturligvis maatte indrømme den højtærede Minister nogen Tid til at sætte sig ind i Sagen, har han alligevel unødigt i alt for lang Tid beskæftiget sig med det Gardeske Projekt.

Det Spørgsmaal, som imidlertid rejser sig nu for denne Forsamling og for øvrigt for det ganske Land, er dette: Skal det gaa paa samme Maade i Aar, som det gik i forrige Samling? Trontalen indeholder den Bemærkning, at Lovforslaget, altsaa Nationalmuseumslovforslaget, vil paa ny blive fremsat. Det vil med andre Ord blive fremsat i samme Skikkelse som i Fjor. Men hvorfor har vi da ikke for længst faaet dette Lovforslag at arbejde med? Det kunde meget vel have været gjort. Der er intet, der har forhindret den højtærede Undervisningsminister i at fremsætte det, saaledes at Diskussionen om Tingene igen kunde komme i Gang, saaledes at man igen kunde komme til at arbejde med det betydningsfulde Spørgsmaal.

Jeg vil have Lov til at understrege dette, at det haster; det haster med Nationalmuseumsspørgsmaalets Løsning. Der er nu for det første de indsamlede Penge at henvise til. 2 300 000 Kr. er givet af danske Borgere, af 200 000 forskellige Mennesker. Jeg vil gøre opmærksom paa, at en Del af disse Penge er givet paa Tidsfrist. Jeg skal eksempelvis nævne, at det Beløb paa 100 000 Kr., der er stillet til Raadighed for Museumskomiteen af afdøde Landstingsmand Holger Petersens Fond, er givet med en Tidsfrist paa 5 Aar og kun til Folkemuseets Forhold. Det blev givet i 1925, og vi er nu midtvejs i denne Frist, og da vi jo ved, hvor lang Tid det tager at arbejde, saa tror jeg, at hvis vi for Eksempel skal bevare et Beløb som dette, er det ogsaa af den Grund nødvendigt, at Spørgsmaalet faar en Ordning i denne Samling. Endnu lever dog i mange Sind den Frygt, som var Grunden til, at hele Spørgsmaalet rejstes i den offentlige Bevidsthed, at de uvurderlige Samlinger skulde kunne gaa tabt.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse med den højtærede Formands Tilladelse henvise til nogle Udtalelser af den berømte svenske Videnskabsmand paa dette Omraade, Montelius. Han udtaler i et Interview i et herværende Blad om det